

NAROM

Nasjonalt senter for romrelatert opplæring

Årsberetning for 2008

Innledning

NAROM (Nasjonalt senter for romrelatert opplæring) er et nasjonalt senter/skolelaboratorium for alle utdanningsnivåer innen romrelatert opplæring. Hovedaktivitetene er knyttet til den faglige virksomheten ved Andøya Rakettskytefelt (ARS) og ALOMAR (Arctic Lidar Observatory for Middle Atmosphere Research). Senteret er et heleid datterselskap av ARS. Virksomheten drives fra Andenes med en årlig statlig basisbevilgning over Kunnskapsdepartementets budsjett, samt ved salg av tjenester til undervisningsinstitusjoner og andre.

Norsk romvirksomhet har et betydelig omfang. Behovet for faglig rekruttering til fagområdet tilsier at utdanningsaspektet ved fagområdet i økende grad må vies oppmerksomhet. NAROM kan her spille en betydelig rolle.

NAROM har som hovedoppgave å bidra til å sikre rekrutteringen til norsk romvirksomhet, samt skape økt interesse for real- og teknologifag.

Dette skjer bl.a. ved å

- initiere, utvikle og gjennomføre tiltak for økt rekruttering til realfagene
- initiere, utvikle og gjennomføre romrelaterte undervisningsopplegg på alle utdanningsnivåer
- skape økt forståelse for nytten av romvirksomhet
- være en viktig bidragsyter i utvikling av nettbaserte læringsressurser innen romrelatert opplæring
- være et bindeledd mellom norsk romrelatert industri og utdanningssystemet

NAROM har siden etableringen initiert, utviklet og gjennomført en rekke undervisnings- og rekrutteringsaktiviteter. En rekke skoler, høyere utdanningsinstitusjoner og nasjonale realfagsmiljøer samarbeider i dag med NAROM. Dette bidrar til å sikre rekruttering til romrelaterte næringer og skaper økt forståelse for nytten av romvirksomhet og MNT-fagene. Utvikling og gjennomføring av opplæringstilbudet skjer i nært samarbeid med utdanningsinstitusjonene. NAROM nyttiggjør seg den unike infrastrukturen og kompetansen ved ARS og ALOMAR. På denne måten kan teori og praksis integreres på en unik måte, og opplæringsaktivitetene gjennomføres i nært samspill med romrelaterte nærings- og forskningsaktiviteter. Utviklingen av virksomheten ved NAROM er koordinert med undervisningsutviklingen i Norsk Romsenter.

NAROM har et eget råd på 12 medlemmer fra bl.a. universitetene, høyskoler og industrien. Rådet er et faglig rådgivende organ for styret.

Offentlige tilskudd

Store deler av NAROM's brukere er offentlige utdannings- og opplæringsinstitusjoner. Kostnader som kan relateres til det enkelte tiltak har NAROM forsøkt å dekke gjennom deltakeravgifter. Imidlertid er det klare begrensninger på hvor store deltakeravgifter offentlige utdanningsinstitusjoner har budsjetter til å dekke. Det er heller ikke mulig å få dekket faste kostnader som er uavhengig av det enkelte prosjekt. På denne bakgrunn har Stortinget vedtatt å gi en årlig basisbevilgning over Kunnskapsdepartementets budsjett. Den statlige

basisbevilgningen i 2008 var på 6 mill kroner, og utgjør 52,1 % av årsomsetningen. Således er denne basisbevilgningen avgjørende for NAROMs virksomhet.

Virksomheten i 2008

I 2008 er det initiert, utviklet og gjennomført i alt 69 ulike opplæringstiltak (kurs og seminarer). Totalt har 2 455 lærere, elever og studenter fra grunnskoler, videregående skoler og høyere utdanningsinstitusjoner over hele landet deltatt i NAROMs aktiviteter i 2008.

NAROM i samarbeid med ARS har ansvaret for gjennomføring av et 5-årig nasjonalt studentsatellittprogram (2007 – 2011) hvor norske universiteter og høyskoler inviteres til deltakelse. Programmet finansieres i hovedsak av Norsk Romsenter (nasjonale følgemidler). Studenter ved Høgskolen i Narvik er i gang med bygging av den første satellitten, og UiO har fått ansvaret for å bygge den andre satellitten. NTNU vil trolig få ansvaret for bygging av den tredje satellitten.

Den europeiske romorganisasjonen ESA har etablert et eget utdanningskontor i Norge. ESERO Norway (European Space Education Resource Office) er lagt til NAROM på Andøya Rakettskytefelt og vil vare til utgangen av 2011. Målet med ESERO er å inspirere og stimulere elever og lærere til å lære mer om naturvitenskap og teknologi gjennom romrelaterte aktiviteter og ressurser. I samarbeid med andre realfagsaktører skal ESERO kontoret blant annet organisere og gjennomføre 25 regionale videreutdanningskurs for lærere i ungdomsskolen som underviser i naturfag og geografi. ESERO kontoret finansieres av ESA, Norsk Romsenter, Andøya Rakettskytefelt og NAROM. Ut fra ønsket om et sterkere og bedre samspill mellom utdanningssystemet og norsk romrelatert industri, har NAROM et samarbeid med NIFRO (Norsk Industriforum for romvirksomhet).

Aktivitetene i NAROM er nyttige på nasjonalt nivå og i tråd med myndighetenes realfagssatsing. For det første er de med på å vekke interessen for realfagene blant barn og ungdom og inngår derfor som relevante aktiviteter inn mot Kunnskapsdepartementets handlingsplan for styrking av realfagene. For det andre har NAROM medvirket til at mange studenter og lærere har fått økt kompetanse innenfor romrelaterte fag. Virksomheten har også ført til positivt internasjonalt samarbeid med tiltak både for studenter og lærere, og således bidratt til at Norge har fått en sterkere posisjon i internasjonalt romsamarbeid innen undervisning.

Fremtidsutsikter

Styret har vedtatt strategisk plan for perioden 2008-2013, samt en handlingsplan for året 2009. I henhold til strategisk plan skal NAROM i samarbeid med sine samarbeidspartnere fortsatt bidra til å sikre den riktige rekrutteringen til norsk romvirksomhet, samt øke interessen for realfagene og gi økt kunnskap om nytten av romvirksomhet. I tillegg skal NAROM bidra ytterligere i utvikling av nettbaserte læringsressurser, samt etablere en sterkere posisjon for Norge i internasjonalt romsamarbeid innen undervisning.

Den årlige basisbevilgningen over statsbudsjettet er 6,8 mill kroner i 2009.

Stilling og resultat

Selskapet har hatt en omsetningsøkning på 8 %. Resultatgraden utgjør 1,1 % mot 0,5 % for 2007. Selskapet har en egenkapitalandel på 27 %. Tilsvarende tall for 2007 var 34,5 %. Resultatutviklingen for 2009 forventes å bli på samme nivå som 2008. Etter styrets oppfatning

gir årsregnskapet og årsberetningen en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen for selskapet i regnskapsåret.

Redegjørelse om fortsatt drift

Forutsetningen om fortsatt drift legges til grunn for regnskapet.

Arbeidsmiljø

NAROM legger stor vekt på å opprettholde et godt og sikkert arbeidsmiljø for de ansatte. Arbeidsmiljøet i bedriften anses for tilfredsstillende. Det var et sykefravær på 7,8 prosent i 2008. Det var ingen personskader eller større skader eller ulykker på noe av selskapets materiell.

Redegjørelse for årsregnskapet

Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet en tilfredsstillende beskrivelse av selskapets stilling ved årsskiftet. NAROM hadde i 2008 en årsumsetning på 11 512 881 kroner, og et årsresultat på 131 618 kroner. Styret foreslår at årsresultat overføres annen egenkapital.

Aksjonærforhold

NAROM AS eies 100 % av Andøya Rakettskytefelt AS.

Styret

Det er i 2008 avholdt 4 styremøter og en generalforsamling. Det er regnskapsført styregodtgjørelse for til sammen kr 60 000, og kr. 15.000 i honorar til leder av Rådet i selskapet. Det er regnskapsført annen godtgjørelse til ett av styrets medlemmer med kr 30 992 i form av honorar for forelesninger, utviklingsarbeid og feriepengene.

Organisasjon og personell

NAROM har 8 fast ansatte, hvorav 4 kvinner.

Likestilling

Selskapets styre har tre kvinnelige og to mannlige styremedlemmer, samt et mannlige varamedlem.

Ytre miljø

Virksomheten ved NAROM gir ingen forurensning av det ytre miljø.

Andenes, 31.12.2008

04.03.2009

Bo Andersen
Styrets leder

Aud Kvam

Ellen Ingebrigtsen

Lisbeth Cale

Odd Roger Enoksen

Jøran Antonsen
Konstituert Daglig leder